

„Помруть всі іроди, як Ірод-цар помер, І сльози висохнуть в очах Рахилі“

„ВЕЛИКЕ БЛАГОВІСТЯ“

РІЗДВЯНЕ ПОСЛАННЯ ВСУКРАЇНСЬКОГО
ЕВАНГЕЛЬСЬКО-БАПТИСТСЬКОГО БРАТСТВА

Ось ангел Господній з'явився і промовив: „Не лякайтесь, бо я благовіщу вам радість велику, що станеться людям усім“ (Лука 2:11).

Дорогі у Христі Брати та Сестри!
Вітаю Україну, її великий народ, всі українські церкви в Україні та в діаспорі і наше єдинорічне Братство по цілому світі сердечно вітаємо із святом великого благовістя, — вітаємо привітом радості, привітом Різдва: Христос народився! — Славте Його!

Різдво — це величчя і чуттєве свято, це найбільша подія на небі й на землі та в історії людства. Різдво перемінливо устрій світу, принесло нову еру і найбільше добро для рою людського.

Хоч Христос прийшов у цей світ під час темної ночі невір'я, коли спав Вифлєм, коли Господнє слово було рідке і народ був без надії, але Він народився при світлі ясної зорі, яка освічувала шлях мудреям до Царя над царями і Господа над панами. Він не тільки народився при світлі зоряної зорі, але Він Сам є Зорею ясною й досвітньою. Він Сам є світлом, яке „просвічує кожну людину, що приходить на світ“ (Ів. 1:9). „Я світло для світу. Хто йде вслід за Мною, не буде ходити в темряві той, але матиме світло життя“ — проголошує Той, Хто є джерелом світла й добра.

Під час народження Христа, в космосі, на висотах, на небі відбувалися величчя події. Великий німецький астроном Йоганнес Кеплер (1571–1630) відкрив, що в рік народження Христа сталися надзвичайна подія у всесвіті. Планети Юпітер і Сатурн, які є далеко одна від одної в небесному просторі, тричі так наблизилися до себе, що їхні проміння злилися в одно, і ця сполучка витворила надзвичайно яскравий блиск світла, яке тривало кілька років. Ця історія мудреців „бачили зорю Його“ (Мат. 2:2). Слово Боже відкриває нам тільки частину тих вагомих подій на Небі, коли Христос народився, коли Син Божий лише небесну славу й став Людиною. Христос — вічна Особистість, Якої не вміщують небеса небес, добровільно став Сином Людським, прийнявши обставини обмеженого земного життя. Із абсолютної незалежності, суверенітету і повної влади над всім світом Він вступив до обмеженого часу і простору життя, щоб спасти людей для безсмертної вічності. Вічне Слово сталося тілом і в людській подобі виявило могутню владу над „князем віку цього“ (Ів. 1:10) — центром усього на небі й на землі! Він — „ясе та в усюму“. Він є образ невидимого Бога, розкриття першого усього творіння. Бо то Ним створено все на небі й на землі, видиме й невидиме“ (Кол. 1:15–16).

О, Різдво Христове, яке є славою світлою! Скільки радості і надії вливає воно в наше життя й сьогодні. Яку чарівну симфонію добра вносить воно в наші дні... Краса й дух Різдва не повинні загасати з загасанням і засиханням ялинок, вони повинні постійно палати, бо Різдво — вічне життя. Воно народилося в серці Бога й повинно завжди жити в наших серцях.

Ми розуміємо, що ми маємо проблеми сьогодення: особисті проблеми, родинні, національні. Україна під загрозою економічної, політичної, екологічної і — найголовнішої — духовної кризи. Вроже загрозю нашої мови, культури, церков і національний незалежності. Але не падаймо на душі, об'єдналимо доволка Христа! Велике благовістя Різдва проголошує: „Не лякайтесь!“ Бо хоч наші серця сильні, але він Бог — всесильний! Він сказав: „Будьте вірні! Я світ переміг!“ (Ів. 16:33). „Бо не дав нам Бог духа страху, але сили, і любові, і здорового розуму“ (2 Тим. 1:7). Дух Різдва — це дух злагоди, любові, єднання та перемоги над ворогом.

Тому у величчя святого Різдва Христового кожного Весемергунт Бог усього милосердя й добра. Автор свободи, надіє наш серця високим духом великого благовістя, духом здорового розуму, духом Того, Хто світ переміг. З Христом до перемоги!

Бажаємо Вам радісних свят Різдва Христового та Богом благословеного Нового Року!

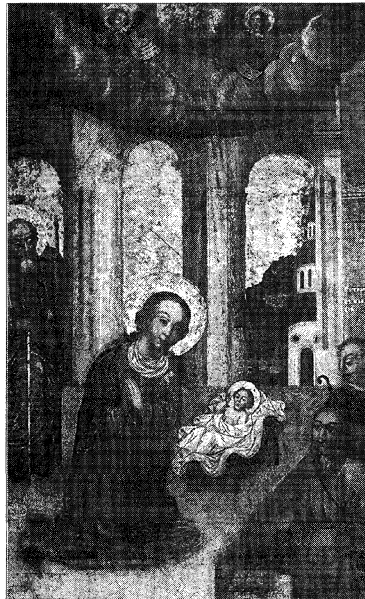
З любов'ю —

Ваші слуги у Христі:
пастор Володимир Домашовенко,
голова Всеукраїнського
Евангельсько-Баттистського Братства
пастор Олександр Гарбузов,
президент-емігрант
пастор Йосафат Івасюк,
генеральний секретар

Різдво Христове 1995 Року Божого

Усім членам Головного Уряду
УНС, нашим членам, читачам і
співробітникам та всім нашим
громадянам, які відзначають Різдво
за новим календарним стилем,
бажаємо щасливих і радісних свят!

Головний Екзекутивний Комітет УНС
І В-во „Свобода“

Козацька ікона (XVIII ст.).

„ЩОБ УСІ БУЛИ ОДНО“

З СОБОРНОГО РІЗДВЯНОГО ПОСЛАННЯ ІЄРАРХІЇ
ПОМІСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-КАТОЛІЦЬКОЇ ЦЕРКВИ

Всесвящен Остиям Духовним, Преподобним Ченцям і Чернцям та всім Дорогим Вірним Української Греко-Католицької Церкви в Україні й на поселеннях Мир у Господі і наше Архирейське Благословення!

Христос народився!

Славимо Його!

Дорогі у Христі Брати та Сестри!

„Ходім лишень до Вифлему та подивіємся,
що Господь об'явив нам“ (Лк. 2, 15).
„Він узав його на руки, благословив Бога
в мові: Нині, Владико, відпустити
можемо слугу твого“ (Лк. 2, 28–29).
„Увійшли до хати й побачили Дитинку з Марією,
Матір'ю Його, і, опанісавши,
поклонились Йому“ (Мт. 2, 11).

По великій катастрофі першого гріха людство, опинившись на землі серед твердих пращ для збереження свого існування в боротьбі з природою і стихіями, великою надією і очікуванням нового повороту до Бога, тугою про відновлення своєї великої гідності бути приятелем Божим, і бились тоді, — дитинно Божою, отримавши у спокої сотворення образ і подоби Божої, які так трагічно припинилися і ним розірваний зв'язок між небом і землею. Бог не змінив людства по грісі, не залишив його на пагізлу, а дав йому на короткий шлях історичного розвитку велику обітницю про перемогу над дияволом-спокоником, і що перемогу принесе Жінка, яка стає світові переможцем над гріхом (Рим. 3, 15). Коли це мало прийти і статися, злившись людині невідомо. Цю свою обітницю Бог у своїй премудрості повторював в історії словами і подіями, які привели до тієї славної хвилини у Вифлемі близько дві тисячі років тому, коли сам Бог у тайнстві святих істот, як Бог прийшов — народився з Марії Діви, як мала дитинка. Цю подію складаємо наш щирий поклон і оспівуємо її так радісно нашими колядками, відтворюємо її символічно нашими народними звичаями.

У своїй величчї і могутності Бог не хотів серця людей розголювати і триумфів для тієї такої важкої і переломної хвилини в історії, бо сила Бога показується серед нас, немов у немочі Божій (Кор. 12, 9). Все ж таки хотів Бог, щоб людство знало про цей Його до нас прихід, болей через деяких представників, хотів Бог, щоб деякі з нас (Його сини Єдинородні) від нас усіх по стількох очікуваннях привітали. І вбрав Святий Дух до цього кілька осіб з-поміж тодішніх народів, які перші з дивним був цей Божий вибір на це притягання тих, що перші з нас зложили Спасителів наші поклони! То були заради по народження Христа, тієї самої ночі, вифлемські пастихи, які сторожили стада на Давидових полях, то були невідомі нам, мабуть, з різних народів Близького Сходу, кілька астрономів, а з певністю мислителів і тодішніх мужів науки, які прийшли до Вифлему, коли Ісусово було вже більше року. Ось ці, що привітали Спасителя світу, так довго очікувані усіма народами. Не було між ними високих представників ізраїльського народу, Його архирейів, Його аристократів-фарисей і садукей та багатіїв, які можна було б сподіватися, не було представників римської тодішньої знаменитої імпер-

Іван Овечко

Коли б Христос сьогодні народився

О, скільки б іродів — не знати й звідкіль
Із піною б у роті появилось,
Коли б Святе у вбогій хліві Немовля,
Як то колись, сьогодні народилось!

Шукали б іроди новітні Його скрізь,
Щоб Дух Святий і Тіло Святе вбити,
Щоб нашу Віру в те, що Він з небес приніс,
У морі сліз Рахилиних втопити.

Вони й тепер щодня за нашими дітьми,
Оті модерні іроди, полюють,
У душі ангельські вливаючи з п'їтими
Пігалисткою хитрості отрую.

Та не знайшли б вони Дитяти і тепер,
Як не знайшли колись Святого Тіла...
Помруть всі іроди, як Ірод-цар помер,
І — сльози висохнуть в очах Рахилі!

„СЛАВА НА ВИСОТАХ БОГУ“

РІЗДВЯНИЙ ПАСТІРСЬКИЙ ЛИСТ

Всесвящен духовенству, преподобному чернецтву та Боголюбим вірним у Господі і наше архирейське благословення!

„Слава на висотах Богу і на землі мир, людям благоволення“ (Лк. 2:14) — співали ангельські хори над Вифлємськими пасовищами, коли народився наш Божественний Спаситель. „Дар нині пребагатий із небес прийшов“ — прийшов для всіх нас. І саме він є причиною нашого невимовної радості і потіхи як задовго нашого спасіння й вічного щастя. Сьогодні Преподаний Бог у людській природі з Вифлємських асел і до нас протягає свої невинні речунята й кличе: „Прийдіть до мене, всі втомлені й обтяжені, і я облеку вас!“ (Мт. 11:28).

Цього року, у цей радісний празник Різдва Христового, ми зі захопленням співали: „Слава на висотах Богу“, бо наші Божественний наш Спаситель звільняє з неволі ворожок і наш український народ, що вже вільно і без страху може славити й величати Преподаного Бога і то у своїй вільній і незалежній державі. Наша радість при всіх тих нестатках і труднощах, що їх доводило пережити наша Батьківщина, тим більша, бо „з нами Бог“, який людську доброту волі принести мир, правду й надію на краще завтра.

Цьогорічний празник Різдва Христового має, однак, для нас особливе значення, бо саме перед 400 роками два видатні представники Київської Митрополії, Іпатій Потій, Єпископ Володимирський, і Кирило Терлецький, Єпископ Луцький, в імені всіх наших тодішніх владик склали перед Христовим Намісником, Папою Климентом VIII, визнання католицької віри і відновили єдність з Римським Апостольським Престолом. Цей історичний акт віднови церковної єдності Київської Митрополії з Римом був затверджений Папою Климентом VIII того ж пролам'яного дня, тобто 23 грудня 1595 р. Цей акт віднови церковної єдності був описаний 9(19) жовтня 1596 р. торжественно проголошений на синоді в Бересті, що Його й завершено спіном ангельського гімну: „Слава во вишній Богу і на землі мир, людям благоволення“. Цей синод відтак записав в історії Української Церкви як Берестейська унія.

Правда єдності Христової Церкви — це правда нашої віри, що й проголосив сам Син Божий, коли врочисто заявив, що буде тільки один стадо й один пастир“ (Ів. 10:16). За ту єдність своїх Церквей Христос молив теж і свого Небесного Отця, благачи: „Щоб усі були одно!“ (Ів. 17:21). Він, як Добрий Пастир, перед своїм відходом до неба не лишив своїх овець самотніх, але призначив їм іншого пастиря, св. Петра, наказуючи йому: „Паси моїх овець! Паси мої агнця!“ (Ів. 21:15–16), і вже перед тим Христос передав Петрові „ключі Царства Небесного“ (Мт. 16:19), тоді верховну владу у Церкві. Так от святий Петро став непорушного складу, на який Христос заснував свою Церкву (Мт. 16:18). І як Христос Намісник і Глава Його Церкви саме Петро був покликаний зберігати правду віри, в якій відтак мав також „утверджувати й братів своїх“ (Лк. 22:32).

Єдність святої Церкви встановлена самим Христом, і тому ми зобов'язані у сумлінні її зберігати. Осм тому святий Павло напам'ятовує єфес'янам, щоб вони за всяку ціну зберігали „єдність духа з усім миром“ (Еф. 4:3), і то „на багнвання Христового тіла (тіло Церкви), аж поки всі не дійдуть до єдності у вірі, до повного пізнання Божого Сина“ (Еф. 4:12–13). Пожесножимо ці нахатнені слова святого Павла, сказавши: „Бачимо, що історія перетворення своїх вірних... Розрізняє єдність Христової Церкви, значить розривати Христово тіло, бо Церква — це його містичне тіло. Тому нічого так дужче не зневажав Бога, як роз'єднання Церков. Такого гріха не зміг навіть кров мученика. Бо кажеш, що за Христа ти готов віддати і своє життя, а при тому розриваєш єдність Церкви, за яку Христос віддав своє життя!“ (Гом. XI на Еф. 4).

Наскільки правда єдності Христової Церкви є важливою, ясно виходить з того, що Оти Другого Всесвітнього собору, який відбувся 381 р. в Царгороді, встановили й до Символу віри. Від тоді всі ми одностайно визнаємо, що віримо „в єдину, святую, соборну й апостольську Церкву“. Ось чому наші Владики, ще далеко до Берестейського відновлення єдності Церкви, 2 грудня 1594 р. одностайно заявили: „Тепер ми ясно бачимо, що наше покликання і наш уряд намагаються від нас того, щоб ми вели самих себе і нашу християнську паству до єдності і згоди, як навчав Ісус Христос, який заперечив це навчання і свого кров'ю... І хоча ми постійно мислили його про ту єдність, однак ми щільно не журилися тим, коли б це наставне та єдність між нами“. Тож вони покійно знаменували: „Бачимо, що ця справа (єдність) була нами замедленію, бачимо, що ми справді не нашіли постановили й підняти, щоб усі ми, як колись, однією устами й одним серцем славили й прославляли величчя імя і триєдиного Бога Отця і Сина, і Святого Духа, спільно з нашими братами-римлянами, пробуваючи під одним відомим Пастирем Божої Церкви, якому завжди належить первенство“. (Дія. звана владик у А. Великий, 3. Літопису християнської України“, Рим, 1971, т. IV, стор. 37–39).

З наведених слів ми бачимо ясно, що головною й історично причиною Берестейського відновлення єдності не були якісь там політичні, національні чи матеріальні міркування наших Владик, але Божі, чисто релігійні спонуки, опіри на правду святої віри, яку вони, а з ними й ми, врочисто ісповідуємо.

Тож віддаймо Господу Богу щирі подяку за цей прелестний дар відновлення єдності нашої Церкви, даний нам 400 років тому через т.зв. Берестейське подання Церков. Упродовж цього тисячолітнього року стараймося відновити й поглибити нашу віру в єдність Христової Церкви, щоб ми нашу віру „з

(Закінчення на стор. 7)

(Закінчення на стор. 7)

СВОБОДА
SVOBODA

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302.

Svoboda: (201) 434-0237
UNA: (201) 451-2200

Передплата на рік \$100.00, на півроку \$60.00. Для членів УНСоюзу \$75.00 річно, на півроку \$40. За кожну зміну адреси \$1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потрібі виправляти і скорочувати надіслані матеріали. Головний редактор: Зенон Смилик

Second Class Postage paid at Jersey City, NJ

Під звуки нашого „Щедрика”

Від Дня Подяки передаються у всіх гучномовцях і радієвих передачах звуки колядок різного роду, американських і європейських, але невідкично чуємо майже щодня нашого „Щедрика”, музику якого без слів передають ще і ще раз, аж до переситу, навіть не згадуючи, що це українська щедрівка.

Але так воно з усіма тими передвісниками Різдва за новим календарем, що його святкують в цілому західньому світі.

І щораз частіше чуємо чи читаємо питання, як можна здобути цей так потрібний святочний настрій, коли всі комерційні засоби, в тому числі також радієві та телевізійні програми, стараються усім зусиллям викликати його ще у листопаді та втримати безперервно аж до 24-го грудня.

Нарівні з музикою стараються викликати настрій Різдва також усі крамниці, запрошуючи до купівлі різдвяних подарунків і розпочинаючи випродажі далеко ще перед 24-им грудня.

Чи воно вдається справді та щиро? Чи можна щоденно слухати ті самі слова, ті самі мелодії, читати ті самі побажання, що приходять до нас також щораз скоріше, немов у перегонах з комерційними стараннями доброї реклами та продажу свого товару?

Що спонукало це так непотрібне продовження різдвяних приготувань тут, у ЗСА, — важко збагнути. Ще декілька років тому різдвяна гарячка з колядами, дзвіночками і Санта Клосами у всіх крамницях та на всіх рогах великих вулиць починалася щойно у грудні і таки була куди коротша. З нею у парі навіть освічення приватних домів десятками лампочок розпочиналося пізніше.

З ким переганяються всі ці люди? Чи американський темп життя вплинув навіть на передчасне нібито „святкування” Різдва Христового? Чи можна увялти собі, що Христос народився несподівано раніше, як це призначено релігіями більшості народів? І чи це не відбирає зовсім значення релігійного свята, яке тут повинно бути таки важніше, ніж усі оголошення, гарячка купівлі подарунків і співання колядок далеко ще перед призначеним часом?

Здається, що тут і це свято зрабувала неправна комерційність, що має тільки одну ціль — заробити якнайбільше грошей на своїх невинних жертвах, що так сильно підпадають під її вплив. Щораз більше загублюються святкування іншого характеру, хоча і як про них пригадують нам саме усі голосники, співом різдвяних пісень, концертами із різдвяною програмою, що мають обмежений репертуар і тому повторюються в безконечність. Шкода, що ніхто не зрахає, скільки разів йому доводиться впродовж кількох тижнів слухати постійно цей самий репертуар колядок, серед яких так добивається до наших почуттів і наш „Щедрик”.

Врешті маєте вже їх так досить, як всього, що дістається понад міру. З довгими роками життя на Заході ми вже погодилися з фактом, що частина нашої громади святкує за новим стилем і 24-го грудня сідає до Святі Вечері. Але цей традиційний наш Свят-вечір, що ми все ще стараємося дотримуватися, дарма є це 24-го грудня чи 6-го січня, затрачує однак тепер депо зі своєї традиційності саме з того надміру комерціалізму, який вдирається в наш ум, у наші дома, а передусім у наші вуха.

Як виключити зір, слух, як знайти тишу та спокій принаймні у цей один вечір — це завдання кожної нашої родини, що шукає за настроєм справжнього українського Різдва, в якому не мусять бути звуки міжнародного вже „Щедрика”, але наше рідне і неповторне „Бог предвічний”.

Автори книжок і видавництва, які бажать, щоб про їхні книжкові видання були в щоденнику поміщені бібліографічні нотатки, вістки й огляди, повинні прислати до редакції „Свободи” разом з двома примірниками даного твору також і адресу, де таку публікацію можна набути, та її ціну.

Дописи з життя громад, установ, організацій, інституцій чи осіб, включно з посмертними згадками-некрологами, мають бути не довші за три сторінки машинопису, писані через два інтервали на друкарській машинці і лише на одному боці листка паперу. Якщо допис писаний рукою, слід також дотримуватися великих відступів поміж рядками і писати розбірливо (дехто розуміє цю вимогу як писання великими літерами, насправді літери мають бути малі, але великі проміжки поміж рядками, щоб було де поправити речення, якщо знайде потреба). Дописи слід надсилати до редакції до десяти днів після описаної події. Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи і правити мову. Просимо дописувачів подавати повні імена і прізвища у своїх матеріалах, не скорочуючи їх. У випадку англійських назв чи прізвищ слід подати їх і по-англійському і по-українському. — Редакція.

Олекса Гарбузук

РІЗДВО — ЦЕ СВЯТО МИРУ

„Слава Богу на висоті,
і на землі мир, у людях
добра воля!”

(Лук. 2:14).

Слава Різдва — це тріумфальне народження Князя миру, Який через Свій прихід у світ приніс нового духа, — духа примирення, духа злагоди та любови. Велике благословення Різдва має гоїти наші рани, народжувати злагоду, поєднувати наші серця любов'ю, зогрівати їх духом Божої благодаті, визирати на пошани один до одного.

Цілий світ і ми — великий український народ — бажаємо миру між людьми і — найголовніше — між собою. Бо ворожеча і незлагода унеможливають нормальне співжиття та будову нашого церковного, національного та державного

життя. Для будови усякого життя, включно з державним, потрібні згода та мир. Бо тільки „у людях добра воля”, яку так урочисто проголосили ангели під час Різдва Христового, може народити нового, творчого духа, підняти наші почуття на високий рівень побожності та покласти „у нас слово примирення”.

Таїна великої сили Різдва — це те, що воно дає людині нового духа — духа, який славить Бога, звеличує Його Ім'я, сіє злагоду, мир, любов і виявляє добру волю. Без цієї сильної віри у Христа-Бога дух братерства випаровується й життя стає безсиле й порожнє.

Різдво Христове приносить для нас імперативний виклик і вимагає почуттів, які Христос приніс на землю, для яких Він народився

й жив — пізнання сили Божої любови та життя за Його заповідями миру. „Блаженні миротворці!” (Мат. 5:9). Історія провадить нас не до людського безладдя, хаосу, а до Христа, до Князя миру, до впорядкованого життя, до згоди. Бо через віру в Христа ми є дітьми Божими, дітьми миру.

У пророцтві про відродження справедливості на землі, предвісник Різдва, пророк Ісаїя, в народженні Христа бачить, що „народ, який у темряві ходить, Світло велике побачить, і над тіми, хто сидить у краю тіни смерті, Світло велике засяє над ними. Бо народився Дивний Порадник, Бог сильний, Отець вічності, Князь миру. Без кінця буде множитися панування та мир” (Ісаї 9:5-6).

Різдво — це маніфестація Божого миру для синів

землі. Христос народився, щоб оздоровити людство і спасти те, що загинуло. В Особі Христа віддзеркалюється Божя ласка, Його правда, Божий мир та Божя слава. Бо „Він був сяєвом слави та образом істоти Його” й „у Ньому тілесно живе вся повнота Божества”.

Тільки з Його повноти ми приймемо мир, повний мир!.. Величність Різдва містить ще й в тому, що народжений у яслах вишлемських Спаситель світу не тільки був між людьми колись, давно, проповідував і вселяв у людське життя мир, але Він — Автор життя й миру — сьогодні є з нами Духом Своїм Святим. Він є з нами у наших змаганнях за справедливість і за мир у Церкві Його, в родині, в державі. Він і сьогодні бажає

(Закінчення на стор. 7)

Василь Скуратівський

НЕСУ КУТЮ НА ПОКУТЮ

Коляд, коляд, колядниця,
Добра з медом паляниця,
А без меду не така —
Дайте, дядку, н'ятака.

Ось ця коротенька колядка була дуже поширена на Україні. Назва „коляда” походить з глибокої давнини.

Свято української коляди традиційно відзначається впродовж двох тижнів — із 7 по 19 січня. Це період так званого повороту сонця.

За дайбожськими уявленнями — це зустріч нового сонячного року, а звідси і Свято народження Сонця. З цим святом пов'язувалося дуже багато обрядових дій. Усі вони стосувалися хліборобського циклу (кутя, посівання зерном, виготовлення Дідуха тощо).

З прийняттям християнства Свято народження Сонця пов'язалося зі святом народження Ісуса Христа. В наслідок цього частина колядок і щедрівок доповнювалася християнськими символами, а також створювалися нові колядки, де співувалися Христос, Божя Мати. Багато текстів подібного характеру створили вихованці Києво-Могилянської Академії (XVII — XVIII ст.), а на

західніх українських землях — ценці Почаївської лаври.

Поняття коляди лишається тільки у виконанні пісень і в сценічних дійствах (колядування, посівання).

Як уже попередньо сказано, свято української коляди проходило протягом двох тижнів січня. Це цілісний комплекс новорічних обрядів, куди входять Різдво, Василя, Водохреща. Отже, до Різдва годилося приготувати всі господарські справи,

приготувати вдосталь харчів для тварин і для себе.

Готувалося дванадцять пісних страв (деінде дев'ять). Серед них обов'язково мають бути горщик, риба, гриби, пироги з квасолею чи капустою, тушкована картопля, узвар і кутя.

Отже, вечір напередодні Різдва називався Свят-вечір, Багат-вечір, Багата кутя, Вілія. Серед різноманітних страв обов'язково мусіла бути кутя. Її готували з пше-

ничних або ячмінних зерен (на півдні України — з рижу). Кутя — це основна обрядова їжа. З цієї стравою пов'язано чимало обрядових дій.

Наприклад, після її приготування, виїнявши горщик, дивилися: якщо зерна піднялися через вінчик — на добробут, а як запали — на лихе передвістя. До звареного збіжжя додавали солоду, але пам'ятали відоме прислів'я: „Не передай куті меду”.

В інших регіонах заправляли товченим маком, волоськими горіхами, родзинками та іншими смаковитими приправами. На особливу увагу заслуговує обряд „Нести кутю на покіт”. Кутя мусіла стояти в новому горщику впродовж усіх свят (щоправда, до кожного свята варили окремо).

Горщик із кутею ставили на покіт в кубельце, яке робили з найзапашнішого сіна. В одних районах кутю мав ставити найменший хлопчик у родині (тоді батько виплігав йому для цього нові рукавички), в других — голова родини.

Як тільки на небосхилі з'являлися підвечірні різ-

(Закінчення на стор. 7)

Марія Горова

Святий Вечір

Коли мав прийти Святий Вечір, ми, діти, дуже тишилися. На жодний день в році ми так не тишилися, як на Святий Вечір. В ту пору люди були охочі, милі, приємні. Як хтось провинився, то вибачався. Велика радість всюди. У нас у Студеному на Закарпатті не говорять „Святий Вечір”, а „Бабин вечір”, а то тому, що той день жінки мали дуже багато роботи: варили, пекли, смажили, приготували на вечір. Мусіли наварити дев'ять різних страв, так що мали що робити.

Особливо старі жінки, бабки мали дуже багато роботи: варили, смажили, робили з різних трав, швів та коріння масти, різні лекварі, юхи і т. д.

Це все мусіло збиратися літом, насушити, приправити на зиму. На Святий Вечір варили, бо інакше воно не мало б тої чарівної сили, в яку вірили.

Як зачало вечоріти, дівчата йшли попід вікна та до дверей: „клоп, клоп”, просили бабусю до розмови. Бабуся вже знала дівчат і що їм треба, говорить до них: „Пойсуди, нібого”, і веде дівчину до комори та дає їй те, що потрібно. Далі каже до неї:

— Зпівночі, як будуть люди виходити з церкви, ти мусиш бути перша. Вилй отцю воду хрестом перед церквою і говори: „Як люди спішать додому, так би Михайло спішив за мною, а люди додому”.

Дівчата слухали бабусю. Інші приходили по масть для себе, для корів хотіли різне зілля, щоб багато давали молока.

На Святий Вечір не смів бути ніхто голодний, навіть жебрак. Худоба мала мати повні жолоби трави і т. д.

Ми, діти, так тишилися, аж тряслися від радості. В той вечір було багато різних доброт та всякої їди, за цілий рік того не було. Тоді не давалося дітям такі подарунки як сьогодні. Ми були щасливі, якщо дістали щось дрібне і на те чекали з великою терпелістю.

Прийшов Святий Вечір. Батько заніс до хати вівсяний сніп, який був приготовлений ще вліті. Як перейшов поріг, батько мусів поклонитися, так як чужий чоловік. Сніп положив на кінець довгого стола, який кожний мусів мати. Був такий звичай на Верховині, щоб змістилося

біля нього багато людей.

Мамка на стіл положила керечун, який пеклося тільки раз до року, на Святий Вечір. Є то великий круглий хліб, до якого давалася маленька скляночка меду. Люди вірили, що мед мав велику ворожачу силу, його люди потребували для різних речей.

Як ми вже були одягнуті в святочну одіжку, всі сідали за стіл. Свята вечір була для родини і ніхто з родини не смів її опустити. Мамка зачала носити на стіл їжу. Коли всі були вже за столом, батько встав і ми всі з ним почали молитися вголос. Так зачалася вечір, на котру ми очікували цілий рік.

По вечері батько заніс до хижі пласту вівсяної соломи, а ми, діти, в ній качалися, ваялися та робили те, що роблять діти. Так наша гра не знала кінця. Тривало аж до півночі. Раз до року нам було дозволено.

З ударом дзвонів опівночі дорослі йшли до церкви, а ми, діти, спати. Другий день є велике свято, Рождество Христове, в той день ніхто не сміє робити.

Всі, а особливо діти, очікували та тишилися колядниками, які ходили з вертепом. Діти бігали за колядниками, було нас повно кругом. Велика радість для дітей — це були найгарніші свята в році. Ми возилися на снях, ковзалися на льоду, були щасливі. Декотрі діти мали лише діряві ходаки, хоч зябли їм ноги, вони це не відчували, такі були щасливі.

Йордан теж було велике свято. Служба Божя відправлялася на замерзлій річці. Два-три дні перед Йорданом зійшлося кілька мужчин, які повіризували квадрати з льоду, з чого зробили гарний престіл з хрестом. Це вони поливали водою, щоб престіл злився в один кусник. Престіл виглядав ніби зроблений з кришталю, і здалека блищав як діамант. На водосвяття завжди сходилося багато людей, приходили люди навіть з сусідніх сіл, подивитися на те чудо. Діти теж носили воду поливати престіл, хоч багато з нас ходили неодягнуті та босі, не одні перестудилися. Так кінчалася в нас Різдвяні Свята, в радості, щасті та спокої.

Прага, Чехія.

Петро Колісник

РІЗДВЯНЕ ВІЧЕ ДУХІВ

(Містерія)

1
Серед сніжної завірюхи,
Як дзвін Софіївський прогук,
Скликав у Київ ангел духів
В Різдвяний Вечір на снігу.

2
Вітрило вив, гасав і дмухав,
Він отаманив у зимі,
Ширяли хмари, ніби духи,
І розчинялися в п'їтмі.

3
З Карпат, Одеси і Кубані
Злітались духи в сніговій
І зупинились на майдані
На знак Богдана булани.

4
Далекий шлях на Україну
Був із Печори, Колими,
Чи із Нью Йорку і Берліну
Цієї лютої зими.

5
Несли Пророки Заповіді,
На нашій праведній землі
Велику місію створити
Для всіх майбутніх поколінь.

6
Збулось Видіння... Бог щедроти
Послав для Нації нові...
„Відкрию Золоті Ворота!..” —
Архистратиг всім заповіді.

7
І до Різдвяної ялинки
Злітались духи в сніговій:
Прибув з УПА Тарас Чупринка
І з Січі Байда — кошовий.

8
І Ольжич тут Сірка побачив
І привітались, як завжди:

— Чолом, отамане-козаче!..
— Здоров, повстанче молодий!..

9
А Кальнишевський, стрівши Байду,
Розмову вів про давню Січ...
Із Соловків і Бухенвальду
Злітались духи у цю ніч.

10
Прибув і Орлик, що Європу
Настроював до ботьби;
Виговський, що під Конотопом
Московське військо вщент розбив.

11
Митрополит Петро Могила
Липківському правицю тис,
Іх здоровив король Данило,
Шептицький руку ген підніс.

12
Вітав здала Святого Юра,
Йдучи з Підлиси Маркіян,
І Скоропадський, і Петлюра,
Що йшли разом на майдан.

13
Похмурий Гонта йшов окремо...
І на Хрещатик Франко йшов,
Вів академіків Єфремов,
І лави СУМ-у Павлушков.

14
Ішли: Міхновський, Юрій Русов
І Кошиць — вірний побратим,
А вітер сніжив їхні вуса,
Як у Свят-вечір Трьом Святим.

15
Буран крутив і вив навколо,
Приносив духів на майдан:
Привіз з Кубані Рябовола,
Прибув полковник Болбочан.

16
У сніговій густій пороші
З подій трагічного суда...
Ішов з героями Волошин,
І з Наливайком Лобода.

17
В блаженний вечір цей — Різдвяний
Полковник Мельник стояв тут
І тиснув руки Базарянам
Й героям юним із під Крут.

18
Ішов з Мишугою Галичин,
Де вітер сніжив ліхтарі,
Ось так зліталися на віче
Усіх віків володарі.

19
Не мали вступу ті до свята,
Які годили всюди всім:
І ворогам, і ренегатам,
А при нагоді лиш своїм.

20
Лиш праведні прийшли на Свято
У цей Свят-Вечір дорогий,
І зрадів брат, зустрівши брата —
Знітилися з жаху вороги,

21
Сховавши голови у шиї...
Зате герої і святі
Узріли в снівах Божий Київ...
Узріли також молоді,

22
Серед яких зроста Месія,
Своє призначення в добі.
Господній Дух усюди діяв...
Всешнній Боже, ми Тобі

23
Запряглися у діяннях
Проти усіх ворожих лих,
Відайд на згубу океанних
Московських деспотів усіх...

(Закінчення буде).

З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ, СВЯТИМ ЙОРДАНОМ І НОВИМ РОКОМ

поздоровляє
ВСІХ ВШ. ПОКУПЦІВ, ПРИЯТЕЛІВ та ЗНАЙОМИХ

АРКА в НЬЮ ЙОРКУ

26 First Avenue, New York, N.Y. 10009. Tel.: (212) 473-3550
Між Першою і Другою вулицями

Пластова Фундація в Нью Йорку

з нагоди

РІЗДВА ХРИСТОВОГО та НОВОГО РОКУ

бажає

своїм Членам, Українській Громаді, а зокрема Пластовим Проводам, Управі
Пластярів, всім Фундаторам, Добродіям та Жертводавцям
Веселих Свят та Щасливого Нового Року!

Всім колишнім професорам, студентам та
приятелям української гімназії в Ашаффенбурзі!

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА

ХРИСТОВОГО

та

ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

— бажає —

ДІЛОВИЙ КОМІТЕТ

Дирекція Українського Народного Дому в Нью Йорку

— бажає —

усім Уділовцям, Установам і Організаціям, які мають в
УНДомі свої постійні домівки, всім, що користуються із запл.
УНДому та всім ВШ. Гостям нашого Ресторану та Клубу
„ЛИСА МИКИТИ“ і всім Українській Громаді Нью Йорку

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО

та

ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

140-142 Second Avenue — NEW YORK, N.Y. 10003 — 529-6287

ХРИСТОС РОДИВСЯ!

З нагоди Різдва Христового і Нового Року всім
жертводавцям, прихильникам та членам АДУ
ВЕСЕЛИХ ТА ЩАСЛИВИХ СВЯТ

— бажають —

Рада дирекції — Американи за Демократію
в Україні (АДУ)

P. O. Box 3874, Albany NY 12203

Асоціація учителів англійської мови Сумщини
Асоціація учителів англійської мови Чернігівщини

Одночасно доводимо до загального відома, що в зв'язку з
визом керівника програми USA/USA з Олбані, діяльність цієї програми є перенесена до Нью Джерсі.
Вона перестала бути частково діяльною АДУ. Бажаємо
успіхів програмі USA/USA в нових обставинах.
Дирекція АДУ

**Українське Спортивно-Виховне
Товариство „Чорноморська Січ“,
Січова Фундація і Комітет
Спортової Школи в Ньюарку, Н. Дж.**

**З празником Різдва Христового
і Новим Роком**

— вітає —

Українську Спортову Центральну Америку і Канади Усїм-Сїм
усїм Українським Спортовим Осередкам у Вільному Світі і в Україні,
усїм своїх Членів, активних спортовців ланок „Ч. Січ“, Щас-
ливих Прихильників, Меценатів та все Українське Грома-
дянство і бажає

**Веселих Свят
і Щасливого Нового Року!**

**СХІДНО-ЄВРОПЕЙСЬКИЙ
ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ
ім. В'ЯЧЕСЛАВА ЛІПИНСЬКОГО**
вітає
членів, співробітників, жертводавців,
прихильників у діаспорі і в Україні

з РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ

і щиро бажає

ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

Управа СЕДІ
469 Flamingo St.
Philadelphia, PA 19128

З Празником Різдва Христового
щиро і сердечно Христос Раждається, а з
НОВИМ РОКОМ
обильних Божих Благодатей,
усім землякам-Золочівцям і усім Приятелям
засилає

**о. Любомир Мудрий
з родиною**

Управі 1995 року
**УКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
ОБ'ЄДНАННЯ І БРАТНІХ ОРГАНІЗАЦІЙ**
міста Садбурі

вітають членів і прихильників
із урочистим Празником

Різдва Христового

та бажають всім

**Веселих Свят
і Щасливого Нового Року**

Dear Members and Supporters
May your Christmas be bright with promise,
glad with hope, blessed with peace and joy.

**Wishing you a safe
and healthy Holiday**

the

**UKRAINIAN NATIONAL FEDERATION INC.
and Member Organization
Branch Chapter Executives**
В. Гальчук/ V. Halchuk

**Центральна Управа Організації
Державного Відродження
України (ОДВУ)**

— щиро вітає —

**з РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ
і НОВИМ РОКОМ**

все членство ОДВУ та всі наші
Громадські Організації.

Бажаємо розвитку і добрих діл зі сторони нашої
Української Спільноти, щоб усі ми могли прийти з
допомогою знедоленим і потребуючим в Україні
враз із молитвою до Божого Дитяти.

**ХРИСТОС РАЖДАЄТЬСЯ!
СЛАВІМО ЙОГО!**

Світовий Конгрес Українців

З нагоди великих свят
Різдва Христового та Нового Року

Президія Секретаріату
Світового Конгресу Українців
— засилає найкращі побажання —

**Вельмишановному Президентові
Леонідові Кучмі,**

Ісерахм національних Церков України, членам
Уряду, Верховній Раді та дипломатичним
представникам України за кордоном. Всім нашим
Крайовим Проводам, складовим організаціям та
цілому українському народові в Батьківщині та в
усїх країнах, де вони живуть.
Хай Новонароджений Син Божий наділить усіх
силою, здоров'ям та одержимістю для дальшої
праці у розбудові та закріпленні державності
України.

ХРИСТОС РАЖДАЄТЬСЯ!

д-р Дмитро Ціпівник Президент
Інк. Ярослав Соколик Генеральний Секретар

З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ І НОВИМ РОКОМ!

**ЕКЗЕКУТИВА ЗЛУЧЕНОГО УКРАЇНСЬКОГО
АМЕРИКАНСЬКОГО ДОПОМОГОВОГО КОМІТЕТУ**

бажає

Усім Організаціям, членам ЗУАД-у, усім добродіям ЗУАД-у і жертводавцям
на харитативну діяльність ЗУАД-у та усім нашим Братам і Сестрам
в ВІЛЬНІЙ УКРАЇНІ

МИРНИХ І РАДІСНИХ СВЯТ

РІЗДВА ХРИСТОВОГО

**і
щасливого НОВОГО РОКУ**

і поздоровляє
українським традиційним привітом
ХРИСТОС РАЖДАЄТЬСЯ!
**UNITED UKRAINIAN AMERICAN
RELIEF COMMITTEE, INC.**

1206 Cottman Avenue, Philadelphia, PA 19111
Tel. (215) 728-1630 • FAX (215) 728-1631

MERRY CHRISTMAS! HAPPY NEW YEAR!
Ukrainian American Veterans
John Terletzky Post 27
173 N. 5th St., Brooklyn, N.Y. 11211
ANY U.S. VETERAN of Ukrainian descent who
WANTS INFORMATION on MEMBERSHIP may write
OR

Христос Родився! Славимо Його!

**З радісними Святами
ХРИСТОВОГО РІЗДВА
та НОВОГО РОКУ**

вітає всіх Земляків та колишніх Жителів
Дрогобицької Землі на всіх поселеннях

Центральний Комітет Дрогобищини

та бажає
**ВЕСЕЛИХ СВЯТ
та ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ!**

При цій нагоді повідомляємо, що Комітет має ще на складі
деяку кількість першого, другого і третього тому нашого
регіонального Збірника: „Дрогобищина — Земля Івана
Франка“. Хто з Земляків не має ще цього видання, може
ще замовити, звертаючись на адресу нашого секретаря:
ROMAN MYKITA
357 So. Parkway, Clifton, N.J. 07014.

Українська Спортова Центральна Америку і Канади (УСЦАК)

**Веселих Свят Різдва
Христового та
Щасливого Нового Року**

— бажає всім —

спортовим товариствам, клубам,
молодечним організаціям,
українській громаді в діаспорі,
національному олімпійському
комітетові — Україні, а головню
всім щирим жертводавцям на
УКРАЇНСЬКИЙ ОЛІМПІЙСЬКИЙ ФОНД.

ХРИСТОС РОЖДАЄТЬСЯ!

Управа

**З РІЗДВОМ
ХРИСТОВИМ
З НОВИМ РОКОМ**

та
СВЯТИМ ЙОРДАНОМ

бажає

ВЕСЕЛИХ СВЯТ

сестрам і братам на Україні, членам,
жертводавцям і приятелям

УПРАВА І АДМІНІСТРАЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ

Український Музей
203 Друга авеню, Нью Йорк, Н. Й. 10003
(212) 228-0110

**З РІЗДВОМ
ХРИСТОВИМ
і
НОВИМ
РОКОМ!**

Щиро вітаємо всіх наших ВШановних Гостей, Симпатиків і Приятелів.
Сердечно дякуємо їм за їхню прихильність, підтримку та відвідування
нашої Оселі.

Всім Працівникам Союзівки, Членам і Урядникам Українського Народного
Союзу, бажаємо усього добра, щастя, здоров'я та найкращих успіхів
у Новому Році!

УПРАВА СОЮЗІВКИ

**ХРИСТОС
РОДИВСЯ!**

З ПРАЗНИКОМ
РІЗДВА ХРИСТОВОГО

— вітаємо —

наших Приятелів, Членів Головного Уряду
та Урядників Відділів УНСоюзу, і всіх
Співробітників та бажаємо

ВСЬОГО ДОБРА
у НОВОМУ РОЦІ

УЛЯНА І ВОЛОДИМИР
ДЯЧУКИ

ХРИСТОС
РОДИВСЯ

членам, прихильникам
та всьому громадянству

всесвітнього Свят
Різдва Христового
і Щасливого Нового Року

УКРАЇНСЬКА ФЕДЕРАЛЬНА
КРЕДИТОВА КАСА „САМОПОМІЧ”,
ФІЛІЯ в ДЖЕРЗІ СІТІ

Selfreliance Ukrainian Federal Credit Union
New Jersey Branch

558 Summit Ave., Jersey City, N.J. 07306
Tel. (201) 795-4061. Fax: (201) 795-4006

ХРИСТОС
З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ І НОВИМ РОКОМ
вітаємо
РОДИНУ — ПРИЯТЕЛІВ — ЗНАЙОМИХ
по обидвох боках Океану
Ярослава, Зенон і Христа СНИЛИКИ

З Різдвом Христовим і Новим Роком
всіх наших Приятелів
сердечно вітають

Марія і Марко Душники

Рідні, Друзі і Знайомі
РАДІСНИХ СВЯТ
Різдва Христового
та
Щасливого Нового Року!
біжність
Іванка, Нестор, Дам'ян і Андрій
Олесницькі

Всесвітнього Свят Різдва Христового
та
Щасливого Нового Року
родині, приятелям і знайомим
— бажають —

ВАРКА, ЯРЕМА ЛЕВ І ЯРЕМА АНДРІЙ
БАЧИНСЬКІ

Нью Йорк, Н. Й.

З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ І НОВИМ РОКОМ
вітаємо щиро
всіх наших Членів та Прихильників
бажаємо їм

Всесвітнього Свят та Щасливого Нового Року
та дякуємо їм за кожноразну підтримку.

ПРЕЗИДІЯ
УКРАЇНСЬКОЇ АМЕРИКАНСЬКОЇ
КООРДИНАЦІЙНОЇ РАДИ

Вельмишановним членам і всім українській громаді
ЩИРІ ПОБАЖАННЯ

Радісних Свят
РІЗДВА ХРИСТОВОГО
і щасливого
НОВОГО РОКУ
пересилає

Федеральна Кредитова Кооператива

„САМОПОМІЧ”
у Ньюарку, Н. Дж.

734 Sandford Avenue, Newark, N.J. 07106
Tel.: (201) 373-7839, Fax: (201) 373-8812

„Самопоміч” (Н. Дж.)
Федеральна Кредитова Кооператива

Організація Українців-Американців „Самопоміч” Відділ в Пасейку
щиро вітають своїх членів та цілу українсько-американську громаду
із святом РІЗДВА ХРИСТОВОГО

ГОЛОВНЕ БЮРО:
851 Allwood Road
Clifton, N. J. 07012
(201) 471-0700
Fax: (201) 471-4506

ФІЛІЯ:
229 Hope Avenue
Passaic, N. J. 07055
(201) 473-5965
Fax: (201) 473-5759

730 Route 10 West
Whippany, N. J. 07981
(201) 560-9585
Fax: (201) 560-9590

УКРАЇНСЬКА СВІТОВА КООПЕРАТИВНА РАДА

з нагоди

Величних Свят
РІЗДВА ХРИСТОВОГО

і
НОВОГО РОКУ
щиро вітає

Ієрархії Українських церков, проводи всіх українських організацій: політичних, культурно-освітніх, ветеранських, професійних, жіночих, молодечих і харитативних, зокрема проводи та членство українських кооператив у діаспорі і в Україні.

Христос Рождається — Славім Його!

ЗА УКРАЇНСЬКУ СВІТОВУ КООПЕРАТИВНУ РАДУ:

ДМИТРО ГРИГОРЧУК — президент

РОМАН БІГУН — секретар

ЗА КРАЙОВІ РАДИ:

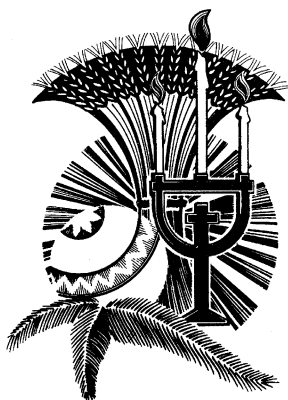
Америка
МИРОН БАБ'ЮК — голова

Канада
ПЕТРО МИКУЛЯК — голова

Австралія
МИРОСЛАВ БОЛЮХ — голова

Україна
ПЕТРО КОЗИНЕЦЬ — голова

Х
Р
И
С
Т
О
С

Р
О
Д
И
В
С
Я

СЛАВИТЕ!

Д-р МАРІЯ ЯРОСЛАВСЬКА
 вітас
 своїх Пациєнтів, Друзів і Знайомих
 З Різдвом Христовим і Новим Роком!

Веселих Свят та Щасливого Нового Року!
 Бажає своїм Приятелям
Оркестра „Темпо“
 ІРИНЕЙ КОВАЛЬ
 (908) 484-5806
 „вже 30 років...
 нема музики
 без „ТЕМПО“

*Святочний привіт
 В тих Свят і
 Щасливого
 Нового Року*
 бажають
 інж. **ЄВГЕН І
 НАТАЛІЯ ЗМІЙ**

**Веселих Свят Різдва Христового
 та Щасливого Нового Року!**
 рідні, ПРИЯТЕЛЯМ, ПАЦІЄНТАМ і ЗНАЙОМИМ
 бажають

**д-р Ігор, Марта, Александра, Діана
 і Христина Бачинські,
 інж. Олег, Марта і Андрій Бачинські,
 д-р Оксана і Віктор Геймур**

зі синами Колено і Генєм
 та донєю Юліанною
 Джерзі Сіті, Н. Дж.

**ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО
 і
 ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ**
 Родині, Приятелям Дорогим Гостям ресторану
 бажає

СТАСЬ КРИС і ДІТИ
 ВЛАСНИК
Big Stas Restaurant
 1020 S. Wood Avenue
 Linden, N.J. 07036
 (908) 862-6455

**Веселих Свят Різдва Христового
 та
 Щасливого Нового Року!**
 ВШ. Клієнтам, Друзям та Знайомим
 бажають

**АНТІН і ВІРА ШУМЕЙКИ
 та Працівники**
УКРАЇНСЬКОЇ ПОДОРОЖНЬОЇ АГЕНЦІЇ

КОВАСНИУК TRAVEL INC. ЗАСНОВАНА 1920 Р.
 157 Second Avenue ■ New York, N.Y. 10003 ■ 212-254-8779
 800-535-5587

**З Різдвом Христовим,
 Святим Уорданом
 і Новим Роком**

РОДИНІ, ПРИЯТЕЛЯМ і ЗНАЙОМИМ
Веселих Свят і Щасливого Нового Року
 бажають

**ТАНЯ і БОГДАН СМОЛИНСЬКІ
 з дітьми**

**Веселих Свят Різдва Христового
 і
 Щасливого Нового Року**
 рідні, ПРИЯТЕЛЯМ і ЗНАЙОМИМ
 бажають

**Марійка і Василь Тершаківці
 з родиною**

**Веселих Свят Різдва Христового
 і
 Щасливого Нового Року!**
 — бажають —
 РОДИНІ, ПРИЯТЕЛЯМ і ПАЦІЄНТАМ

д-р Марта Політило з Родиною
 Юніонгтон, Н. Дж.

**Веселих Свят Різдва Христового
 та Щасливого Нового Року**
 бажають
 РОДИНІ, ЗНАЙОМИМ і КЛІЄНТАМ

**АННА і МИРОСЛАВ КУШНІРІ
 з родиною
 власники**

„ВІПЛА РУСАЛКА“
 6307 Park Blvd., Wildwood Crest, N.J. 08260
 Philadelphia (215) 725-2639 Wildwood Crest (609) 522-8210

**Веселих Свят Різдва Христового
 та Щасливого Нового Року!**

Родині, Приятелям, Знайомим
 і всім ВП. Покупцям
 бажають

**ТУСЯ і ДМИТРО БОГАЧ
 власники**

**Української Крамниці „СІЧ“
 в Пассейку, Н. Дж.**
 165 Hope Avenue, Passaic, N.J. Tel. 472-2303

**Веселих Свят Різдва Христового
 та
 Щасливого Нового Року!**
 ВШ. Клієнтам, Друзям та Знайомим
 бажають

**АНТІН і ВІРА ШУМЕЙКИ
 та Працівники**
УКРАЇНСЬКОЇ ПОДОРОЖНЬОЇ АГЕНЦІЇ

КОВАСНИУК TRAVEL INC. ЗАСНОВАНА 1920 Р.
 157 Second Avenue ■ New York, N.Y. 10003 ■ 212-254-8779
 800-535-5587

**Веселих Свят Різдва Христового
 та
 Щасливого Нового Року!**
 КОЛЕГАМ, ЗНАЙОМИМ і ПАЦІЄНТАМ
 — бажають —

**Дзвенислава і д-р Любомир
 Явний з родиною**
 С. Оренджі, Н. Дж.

**ВЕСЕЛИХ і ЩАСЛИВИХ СВЯТ
 РІЗДВА ХРИСТОВОГО
 та
 НОВОГО РОКУ**
 бажають
 рідним, приятелям і знайомим

**д-р БОГДАН і БОГДАНА ХУДЬО
 з донями**
 МІРІЯМ та РОМОЮ

**Веселих Свят
 та
 Щасливого Нового Року**
 Родині, Приятелям, Клієнтам і Знайомим
 — бажають —

**Ірена і Осип Голинські
 з дітьми і внуками
 власники**

EXPERT ELECTRICAL SERVICE
 224 W. Mt. Pleasant Ave., Livingston, N.J. 07039.
 Tel.: 533-0014

ХРИСТОС РАДІСТЬСЯ

**Веселих Свят
 та
 Щасливого Нового Року**
 — бажає —
 УКРАЇНСЬКОМУ ГРОМАДЯНСТВУ

ЛИТВІН — ЛИТВІН
 УКРАЇНСЬКЕ ПОХОРОННЕ ЗАВЕДЕННЯ

UNION FUNERAL HOME
 1600 Stuyvesant Ave. (corner Stanley Terr.), Union, N.J. 07083
 (908) 984-4222

**ЩИРОСЕРДІШНІ ПОБАЖАННЯ
 РАДІСНИХ СВЯТ
 Різдва Христового,
 Нового Року
 і Святого Уордана**

ЩЕДРИХ БОЖИХ ПАСК
 для Українського Народу, Рідні,
 Приятелям та
 Побратимам Дивізійникам

Глянь оком ширим, о Божий Сину,
 На нашу Землю на Україні,
 Зішли їй з неба дар правеликий,
 Щоб її спалила на вічні віки
 щиро бажає

РОМАН ІВАНИЦЬКИЙ
 „БОЖЕ УКРАЇНУ ЗБЕРЕЖИ, ГОСПОДИ ПОМИЛУЙ НАС“
 Замість поодиноких святочних побажань жертвую \$100 на Український Музей в Нью Йорку

ВЕСЕЛИХ СВЯТ та ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
 Бажають для родини і всіх знайомих

**Михайло й Анна Скай
 ХРИСТОС РОДІТЬСЯ!**

**Веселих Свят Різдва Христового
 і
 Щасливого Нового Року**
 РОДИНІ, ПРИЯТЕЛЯМ і ЗНАЙОМИМ
 бажають

**д-р ВОЛОДИМИР, ІВАННА, ДАНИЛО,
 РОКСОЛЯНА і ПЕТРО МАТКІВСЬКІ**

Клієнтам, Українським і Ветеранським
 Організаціям

**Веселих Свят Різдва Христового
 і
 Щасливого Нового Року!**
 бажає

**Йосиф Купчак
 з родиною**
 власник

JOSEPH MEAT MARKET
 437 Smith Street, Perth Amboy, N.J. Tel.: (908) 442-4660

Українським Організаціям та ВШ. Клієнтам,
 Родині та Знайомим

**З Різдвом Христовим
 та Новим Роком
 ВЕСЕЛИХ СВЯТ**
 — бажають —

**НАТАЛІЯ ЛАЗІРКО
 ЛАЗІРКО-ФАРРЕЛЛ з родиною
 і син ОЛЕГ з родиною
 власники**

**OLYMPIC
 COMMUNITY MARKET**
 128 — 40th Street — Irvington, N.J. — 375-3181

**З Різдвом Христовим
 і
 Новим Роком**
 — вітає —
 РОДИНУ, ПРИЯТЕЛІВ, ЗНАЙОМИХ і ПОКУПЦІВ

**КРАМНИЦЯ ПОДАРУНКІВ
 „ФАНТАЗІЯ“**
 5728 Північ 5-та вул., Філадельфія, Па. 19120
 Тел.: (215) 276-4719

**ВЕСЕЛИХ СВЯТ
 та
 ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ**
 — бажає —

Петро ЯРЕМА
 Louis J. Nigro — director
 Родина Дмитрик
Funeral Home
 129 EAST 7th STREET — NEW YORK, N.Y.
 (Between 1st & Ave. „A“) ORegon 4-2568

МОДЕРНІ ОХОЛОДЖУВАНІ КАПЛИЦІ

Щирі побажання
ВЕСЕЛИХ СВЯТ та ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
 Родині, Шановним Відборцям, Покупцям, Знайомим

**Дарія Генза з доньками Олею і Даркою
 (DELTO EUROPA CORP.)
 ГУРТОВИЙ ПРОДАЖ**
 318 East 9th Street ■ New York, N.Y. 10003 ■ (212) 228-2266

ТЕОДОР КУРИЛЕЦЬ з РІДНЕЮ
бажає всім українцям
ВЕСЕЛИХ СВЯТ
І ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ!

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО І ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
— бажають —
всім моїм дорогим: рідні, приятелі і знайомі в Україні і розсіяним по світі святочним за новим чи старим стилем
ДАРІЯ ПОМНИЦЬКА — *Веніс, Флориди*

ВЕСЕЛИХ СВЯТ
РІЗДВА ХРИСТОВОГО
та
ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
родині, приятелям і знайомим
— бажає —
СТЕФАН ПАВЛИШИН

ХРИСТОС НАРОДИВСЯ
РАДІСНИХ СВЯТ
РІЗДВА ХРИСТОВОГО та
ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
рідні, приятелі і знайомим
— бажають —
д-р ЮРІЙ І ЛЮБА СТЕФАНІВСЬКІ

Веселих та щасливих свят
РІЗДВА ХРИСТОВОГО
та
ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
— бажають —
**ЛЮБОВ, МИРОСЛАВ та НЕСТОР,
ТОБІ І ДАНИЛКО РОГОВСЬКІ**

З Різдвом Христовим і Новим Роком
всього найкращого бажають
рідні, приятелі і знайомим
д-р Богдан і Роксолана Галібей
з синами Тимошем і Левом,
доньками Мирославою і Олесею

Веселих та Щасливих Свят
Різдва Христового та всего добра
в Новому Році
Родині, Приятелям і Знайомим
щиро бажають
д-р Роман і Євгенія Дикі
д-р Роман і Дарія Дикі з дітьми
Ярослав і Петрус Дикі з дітьми

З Різдвом Христовим
та
Новим Роком
найщиріші побажання
Родині, друзям,
пацієнтам і знайомим
пересилають
д-р ЮРІЙ і МОТРА СОСЕНКИ
зі сином **АДРІАНОМ** і
доньками **АНЕТКОЮ** і **АЛАННОЮ**

Із нагоди
РІЗДВА ХРИСТОВОГО
і
НОВОГО РОКУ
Рідним, Приятелям і Пацієнтам
найщиріші побажання складає
д-р Юрій Чировський
із дружиною Аріадною
та доньками Тамарою і Діанною
Succasunna, N.J.

Радісних Свят Різдва Христового
та
Щасливого Нового Року!
Рідні, Приятелям та Знайомим
бажають
д-р Марко і д-р Людмила Олесницькі
та діти: **Богдан, Наталка і Євгенія**

Рідні, Приятелям та Знайомим
Веселих Свят Різдва Христового
та Щасливого Нового Року
— бажають —
Роман і Ярослава Ракоці
Роман мол. і Лі Ракоці з синами
Адамом і Матвеєм
Михайло й Арета Крушельницькі
з синами **Андрієм і Александром**

Радісних свят
Різдва Христового
та Щасливого Нового
Року
родині, приятелям і пацієнтам
— бажають —
д-р МИХАЙЛО І СВІТЛАНА ЛЕВКО
з донечкою **МАРТОЮ**
Апер Монтклер, Н. Дж. Кліфтон, Н. Дж.

Родині, приятелям та знайомим
Радісних Свят
РІЗДВА ХРИСТОВОГО
та
ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
— щиро бажає —
СЛАВА ГНАТІВ з родиною

Із нагоди
Різдва та Нового Року
найщиріші бажання
Рідним, Приятелям та Знайомим
— бажають —
Віра й Роман Запотоуці
Hillsdale, N.J.

В день Різдва Христового
ВЕСЕЛИХ І ЩАСЛИВИХ СВЯТ
Рідним, Приятелям і Знайомим
бажають
д-р Євген і Лідія Грабарчук
з Родиною

Веселих Свят
і Щасливого Нового Року
Родині, Приятелям і Пацієнтам
бажає
д-р Омелян Коцопей з дружиною Ерікою
та синами **Андрійком і Петром**
1106 South Broad St., Trenton, N.J. 08611
(609) 393-6891

З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ
і
НОВИМ РОКОМ
— бажаємо —
всім Рідним, Приятелям, Знайомим та Студіям
прожити багато літ увічаних успіхами,
у щасті і здоров'ю.
Лідія, Оксана, Любомир, Марко
і **Павло Крушельницькі**

РАДІСНИХ СВЯТ
РІЗДВА ХРИСТОВОГО
і
ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
родині, приятелям, знайомим,
ГОЛОВНОМУ УРЯДОВІ УНОСЮ,З,
працівникам та всім секретарям Відділів
щиро бажають
МАРТА, ДАРКО, ДОРЯН
і **ГАНДЗЯ ЛІСКО**

Родині, Приятелям, Колегам і Знайомим
Веселих Свят, Різдва Христового
та Щасливого Нового Року!
— бажають —
д-р Іван,
Олександра
і **Ксенія Кизики**
Коннектикут

З Різдвом Христовим та Новим Роком!
Веселих Свят — всего добра
— бажають —
родині, приятелям та знайомим
СТЕПАН ГУК, д-р ЛЮБОМИР ДЕМКО,
РОМАН, ОЛЯ, ОКСАНА, ЮРКО ДЕМКО,
СТЕФА, ОТТОЙ, ІРА, ІМРЕ, АРЕТА
БАЗИЛЕВИЧ
АДРІАН, МАРИНКА, ОЛЕСЬ ДЕМКО

Щирі побажання приємних
Свят Різдва Христового та
Щасливого Нового Року
родині, приятелям та знайомим
— пересилають —
д-р БОГДАН І АРІАДНА
ЧАРТОРИЙСЬКІ

Веселих Свят Різдва Христового
і
Щасливого Нового Року!
Рідні, Приятелям, Пацієнтам і Знайомим
бажають
д-р Остап, Віра, Дора й Аніса
ТЕРШАКІВЦІ

Веселих Свят Різдва Христового
та Щасливого Нового Року
Рідні, Приятелі і Шановним Пацієнтам
бажають
д-р Олександр і Рената Костек
з дочкою **Мішел** і сином **Олесеєм**
416 36th Street, Union City, N.J. Tel.: 866-5027

З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ!
Веселих Свят та Щасливого
Нового Року
— бажають —
АНДРІЙ І ГЕНЯ КЕЙБІДА
UNA BRACH 322

ХРИСТОС РОДИВСЯ! СЛАВІТЕ ЙОГО!
Веселих і безжурних Свят Різдва
Христового, щастя, здоров'я і всего
найкращого у Новому Році
родині, приятелям і знайомим в
діспорі й Україні бажають
СОФІЯ, МИКОЛА
і **МАРІЯ ЛЕСЬКІВ**
Філадельфія, ПА.

З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ І НОВИМ РОКОМ
ВЕСЕЛИХ ТА ЩАСЛИВИХ СВЯТ
Рідні, Приятелі і Знайомі по обох боках океану
бажають
Люба Лапичак-Лесько
Михайло Лесько
Мейлпвуд, Н. Дж.

З Різдвом Христовим і Новим Роком
— вітаємо —
родину в Незалежній Україні, ЗСА, Австралії і
Польщі та наших друзів і знайомих
ІРЕНА, РОМАН, ВІКТОР
ЛАПІЧАКИ і доня **ХРИСТЯ**
зі „Золотої Праги“

З Різдвом Христовим та Новим Роком
Рідні, друзі та знайомим
Веселих Свят
та кріпкого здоров'я в 1993 р.
щиро бажають
ХРИСТЯ І ЮРІЙ НАВРОЦЬКІ

ВЕСЕЛИХ СВЯТ
і
ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
родині, приятелям і клієнтам
— бажає —
ЗЕНОН Б. МАСНИЙ
адвокат
140 Друга Авеню, Нью Йорк, Н. Й. 10003
Тел.: (212) 477-3002

Веселих Свят Різдва Христового
і Нового Року
РОДИНІ, ПРИЯТЕЛЯМ І ЗНАЙОМИМ
бажають
д-р Ярослав, Оля і Михайло
Ставнічі
Ратерфорд, Н. Дж.

З нагоди СВІТЛОГО РОЖДЕСТВА ХРИСТОВОГО
пересилаю щире та сердечне побажання
в Україні всьому українському народові та його
проводові та всім рідним, знайомим
та приятелям на рідній і чужині.
А також всім рідним, знайомим, приятелям та всім
Гуцулам в діспорі, бажаю та вішню щастя, здоров'я
ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО та
ЩАСЛИВОГО НОВОГО 1993-го РОКУ бажає
ДМИТРО ФЕДОРІЧУК з синами та їхніми родинами
ХРИСТОС РОДИВСЯ. СЛАВІТЕ ЙОГО.

З нагоди
СВЯТ РІЗДВА І НОВОГО РОКУ
всього найкращого, успіхів та кріпкого здоров'я
читачам „Свободи“ бажає
МАРІЯ І БОГДАН БУХВАК
власник фірми „МІСТ-КАРПАТИ“
2020 Вест Чикаго, Чикаго, Іл. 60622
(312) 278-7353
„Як посилати, то через Карпати“

Д-р ПЕТРО І ХРИСТИНА РІВЕС
з дітьми
АЙМІ, ЛЬОРЕН, ЕМІЛІА І
КАРОЛІНА
— бажають —
Родині, Приятелям і Знайомим
ВЕСЕЛИХ СВЯТ
і
ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

д-р БОГДАНА
СВИСТУН-РІВЕС
— бажає —
родині, приятелям і
знайомим
всього найкращого
з надходячими святами
РІЗДВА
і
НОВОГО РОКУ
